

Veenweiden Nieuwsbrief

Veenweiden
Krimpener
waard

11

OKTOBER 2022

Natuurlijk werken aan de toekomst

De Krimpenerwaard is een bijzondere plek. Om ons unieke veenweidelandschap te behouden en te versterken, realiseren we samen 2.250 hectare extra natuur. Natuur waarin planten en dieren zoals weidevogels zich thuis voelen. Gemeente, hoogheemraadschap en provincie werken samen met agrarisch ondernemers en particuliere grondeigenaren aan een prettige leefomgeving waar plaats is voor toekomstgerichte landbouw. We gaan bodemdaling tegen, zorgen voor een goede waterkwaliteit en versterken de recreatiemogelijkheden in onze groene waard.

Even voorstellen:

Nieuwe wethouders in stuurgroep Veenweiden

Wethouder Wisja Pannekoek

Sinds juni ben ik wethouder. In mijn portefeuille zit onder andere natuur & biodiversiteit, de reden dat ik in de Stuurgroep Veenweiden zit. Het is mooi om te zien dat alle inspanningen van de afgelopen jaren nu echt zichtbaar worden bij de inrichting van 2.250 hectare nieuwe natuur. Natuur waarin ook plaats is voor toekomstgerichte en natuurvriendelijke landbouw, recreatie en toerisme. Ik kijk uit naar de samenwerking met alle betrokken partijen. Want alleen door samen te werken, kunnen we ons mooie veenweidelandschap succesvol inrichten en beheren. We zijn het aan de generaties na ons verplicht om dit in goede staat door te geven en daar zet ik mij graag voor in.

Wethouder Erik Wassink

Sinds 1987 woon ik in Bergambacht, in onze prachtige Krimpenerwaard. Een bijzondere plek waar melkveebedrijven al eeuwenlang het landschap dragen met koeien in de wei. Waar weidevogels zich thuis voelen en een rijkdom aan planten en diersoorten zijn te vinden. Als ik met mijn vrouw door het gebied wandel of fiets, ervaren wij deze oase van rust en ruimte. Net als veel recreanten. Als wethouder Veenweiden wil ik deze waard zo houden en versterken. Ik wil mij inzetten voor duurzame landbouw mét toekomstperspectief. Daarbij moet de waterkwaliteit en biodiversiteit worden verbeterd en liggen er grote opgaven om de bodemdaling en de uitstoot van CO2 en stikstof tegen te gaan. Ik doe dat heel graag sámen met de agrariërs, de inwoners en met onze partners van het hoogheemraadschap en de provincie.

Kijk hoe de natuur in Den Hoek er straks uitziet

Polder Den Hoek ligt tussen Bergambacht en Lekkerkerk. Wandelend over de Tiendweg Oost kijk je er uit over het riet- en grasland. Hier heerst rust en ruimte. En vogels, want het is nu al één van de mooie weidevogelgebieden. Vanaf 2023 maken we dit gebied nog aantrekkelijker met de aanleg van verschillende soorten grasland en verbetering van de waterkwaliteit. Ook vier zelfrealisatoren (grondeigenaren die op hun eigen land natuur aan gaan leggen en beheren) gaan nieuwe natuur aanleggen en combineren zo natuurbeheer met agrarisch gebruik. Natuurbeheercollectief (NBC) Krimpenerwaard begeleidt hen daarbij.

Benieuwd hoe de nieuwe natuur er uit komt te zien?

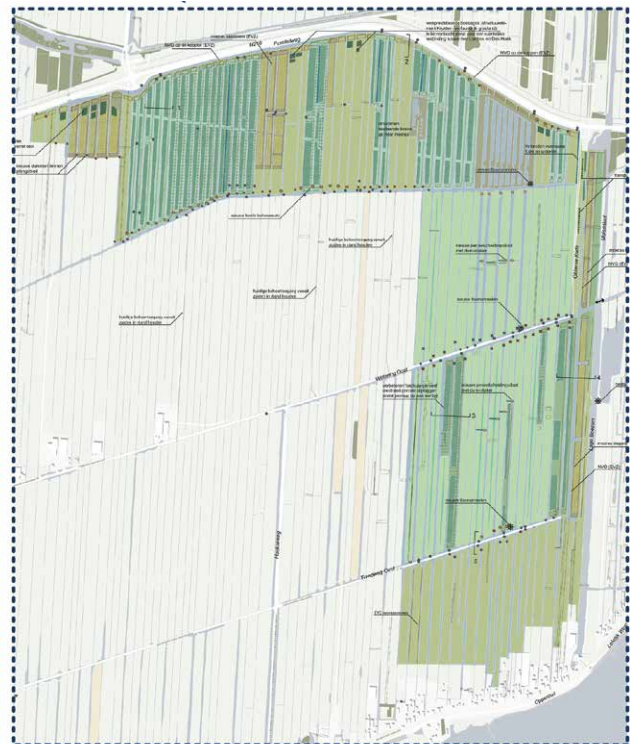
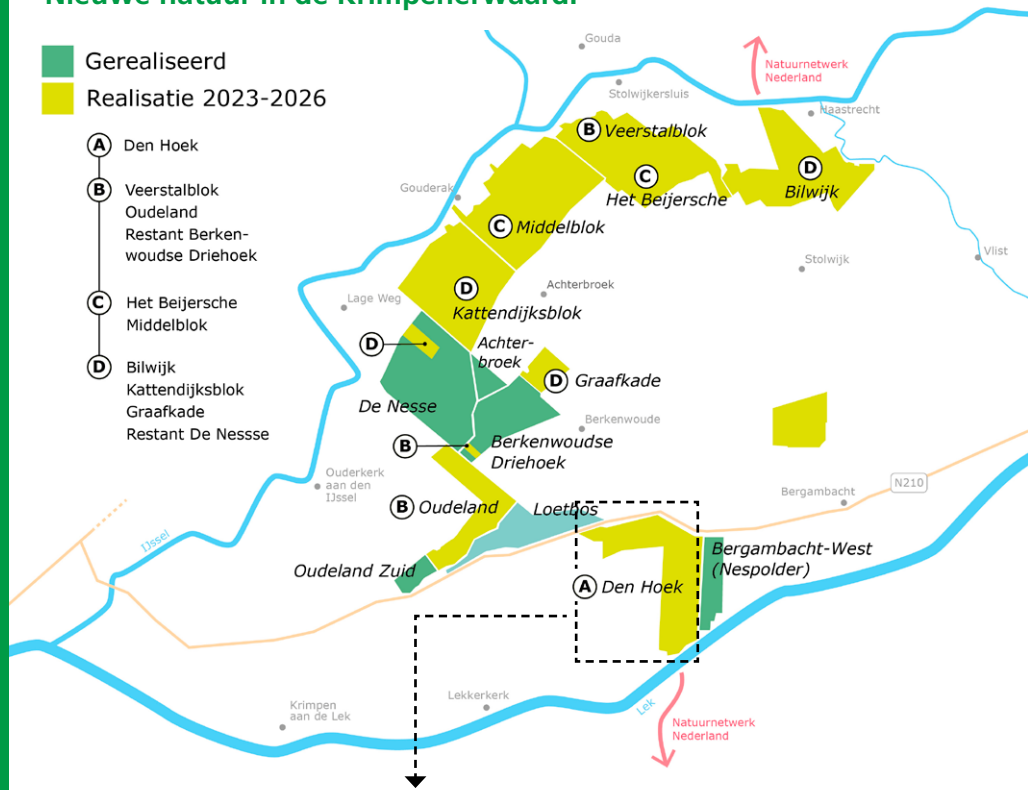
Op www.veenweidenkrimpenerwaard.nl lichten we het ontwerp, de nieuwe natuur, de planning en uitvoering toe. Als u klikt op deelgebieden en dan Den Hoek kiest, vindt u meer informatie. Daar zijn ook korte video's te vinden met meer uitleg.

Heeft u na het zien van de filmpjes vragen of wilt u een persoonlijk gesprek? Dan kan natuurlijk ook. Mail naar info@veenweidenkrimpenerwaard.nl en we nemen contact met u op.

Nieuwe natuur in de Krimpenerwaard:

- Gerealiseerd
- Realisatie 2023-2026

- A** Den Hoek
- B** Veerstablok
Oudeland
Restant Berkenwoudse Driehoek
- C** Het Beijersche
Middelblok
- D** Bilwijk
Kattendijksblok
Graafkade
Restant De Nesse

Deelgebied Den Hoek

Stikstofplannen doen stof opwaaien

Het Programmabureau Veenweiden Krimpenerwaard is verrast door de stikstofplannen van het kabinet en de koppeling van de plannen aan het Natuurnetwerk Nederland. Veenweiden Krimpenerwaard is een mooi voorbeeldproject waarin we laten zien dat landbouw vaak prima te combineren is met duurzaamheid. Samen met de boeren maken en beheren wij hier nieuwe natuur waarin ook plaats is voor toekomstbestendige, duurzame landbouw. We zijn blij dat de provincie aangeeft dat het richtinggevende doelen zijn. We gaan in afstemming met de provincie door met de uitvoering, want de nieuwe natuurontwikkeling sluit goed aan bij de doelen van het Nationaal Programma Landelijk gebied op gebied van natuur, water, klimaat en stikstof.

Baggeren verbetert waterkwaliteit in nieuwe natuurgebieden

In juli zijn we gestart met baggeren in Den Hoekse sloten. We verwijderen hier voedselrijke bagger wat bijdraagt aan een betere waterkwaliteit voor waterdieren en -planten.

Baggeren tegen verstikking

In de nieuwe natuurgebieden streven we naar een extra hoge kwaliteit natuur, zowel voor weidevogels en -planten als voor de natuur in de vele sloten. Daar doen we, samen met partners als HHSK, al veel voor zoals het realiseren van waterpeilscheidingen, waterpeilen verhogen en natuurvriendelijke oevers aanleggen. Door het minder voedselrijk maken van de betreffende gebieden kan zich meer gevarieerde natuur ontwikkelen.

Teveel voedselrijke bagger zorgt voor wildgroei van algen die het water vertroebelen. Daardoor sterven planten en dieren door gebrek aan licht en zuurstof. Het teveel aan voedingsstoffen komt onder meer doordat het land eerst werd bemest en dat deels uitspoelt naar de sloot. In de nieuwe natuurgebieden wordt straks minder mest gebruikt.

Pompen

Een van de manieren waarop we de waterkwaliteit in de nieuwe natuurgebieden verbeteren, is baggeren. Aannemers zuigen met een baggerpomp de bagger uit de sloot en verspreiden deze op de aangrenzende percelen. Dit gebeurt in samenspraak met grondeigenaren en pachters. Bij goede weers- en terreinomstandigheden gaan we na het baggeren ook maaien. Baggeren en maaien doen we dit jaar in Den Hoek tot en met oktober. De komende twee jaar breiden we dit uit naar andere sloten op plekken waar we nieuwe veenweidenatuur inrichten. We baggeren vooraf en niet achteraf, zodat de natuur niet al meteen na inrichting wordt verstoord door voedingsrijke bagger.

Wist jij dit?

Het Zuid-Hollands Landschap vertelt: Otter zoekt vrouw

Met het uitzetten van twee jonge verweesde mannetjes is de otter voor het eerst sinds vijftig jaar terug in de Krimpenerwaard! Met duizenden kilometers aan sloten en oevers vormt de polder een ideaal leefgebied voor de otter. En de ontwikkeling van nieuwe natuur de afgelopen jaren plus de aanleg van faunatunnels maken het veenweidegebied nog aantrekkelijker. Eén otter van het duo is helaas overleden, de ander wordt regelmatig vastgelegd op de wildcamera's van het Zuid-Hollands Landschap. Om zich voort

te planten, kan de otter op zoek naar een vrouwtje in aangrenzende gebieden zoals de Reeuwijkse en Nieuwkoopse plassen. Het zou geweldig zijn als deze otter een partner versiert en een definitief thuis vindt in de Krimpenerwaard. Bekijk hoe de otters werden vrijgelaten op www.zhl.nl/otter.

Waar zijn de weidevogels nu?

Het weidevogelseizoen ligt achter ons. Begin juli waren de laatste grutto's, tureluurs, Kieviten uit het ei. Boven de graslanden in de Krimpenerwaard kon je de ouders luid roepend horen opvliegen zodra ze gevaar zagen. Dat alarmeren is een teken dat er jonge vogels in de buurt rondlopen.

Inmiddels zijn de meeste *grutto's* in het zuiden van Spanje en het noorden van Afrika om te 'overwinteren'. We weten dat via tellingen van geringe exemplaren. Toch zijn er nog genoeg vogels te zien in onze polders. Zoals de *Kieviten*; die verzamelen zich in deze periode in grote groepen en doen zich dan tegoed aan wormen en larven in de bodem. Als het kouder wordt, trekken ze weg. Maar steeds vaker zien we ook dat Kieviten helemaal niet wegtrekken, of alleen tijdens een korte periode waarin het hier écht te koud voor ze is. Ook *tureluurs* kun je gedurende een groot deel van het jaar zien. De dieren die hier gebroed hebben trekken weg. En vogels uit noordelijker streken komen bij ons overwinteren. *Scholeksters* blijven vaak in ons land. Ze verlaten onze polders en gaan naar het waddengebied of de Zeeuwse deltagebieden.

Weidevogelbeschermers verenigd in het Zuid-Hollandse Actieplan Boerenlandvogels benutten de 'rustige' periode van het jaar om voorbereidingen te treffen voor het voorjaar. Boeren baggeren sloten uit en herstellen de greppels, de boswachter haalt overtollige begroeiing weg, vrijwilligers voeren hun telgegevens in. Alles om ervoor te zorgen dat het de weidevogels vanaf februari, maart weer optimaal naar de zin is!

Gruttokuiken

Scholekster

Kievit

Den Hoek
vanuit de lucht
(Stephan Tellier)

Aanpassing peilbesluit Den Hoek

Het hoogheemraadschap paste eind juni het peilbesluit aan voor een deel van het gebied Den Hoek. Bij uitwerking van het terreinontwerp bleek dat de eerder voorgestelde waterpeilen niet gaan leiden tot het behalen van de gewenste water- en natuurdoelen. Daarom worden voor het deel tussen de N210 en de Tiendweg, het gebied 'Den Hoek

buiten', wijzigingen in de waterpeilen doorgevoerd. Voor het deel tussen de Tiendweg en de Lekdijk, peilgebied 'Den Hoek binnen', veranderen de vastgestelde waterpeilen niet. Buiten merkt u nog niets van deze wijziging want de nieuwe waterpeilen worden pas ingesteld na het inrichten van de nieuwe natuur.

[Lees hier meer informatie.](#)

Veenweiden Krimpenerwaard in cijfers

2.250 hectare

nieuwe natuur wordt er aangelegd

500 hectare

is al ingericht

168 hectare

wordt op eigen grond aangelegd door zelfrealisatoren

37 partijen

werken mee aan de uitvoering van Veenweiden

>20 zelfrealisatoren

maken daar deel van uit

11 deelgebieden

telt het gebied

3 deelgebieden

zijn al klaar

Alle meewerkende partijen

Dit zijn de partijen die meewerken aan de uitvoering van het programma Veenweiden Krimpenerwaard:

- Gemeente Krimpenerwaard
- Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard
- Provincie Zuid-Holland
- >20 zelfrealisatoren (boeren die hun agrarisch bedrijf met natuurbeheer combineren en particuliere grondeigenaren die op hun grond aan natuurbeheer gaan doen)
- Zuid-Hollands Landschap
- Natuurbeheercollectief (NBC) Krimpenerwaard
- Vijf aannemers: GKB Realisatie BV, De Heer Land & Water BV, De Kuiper Civiel- en Waterbouw BV, Aannemingsbedrijf Verboon Maasland, De Vries Stolwijk BV

Colofon

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Stuurgroep Veenweiden Krimpenerwaard

Contact en aanmelden:

info@veenweidenkrimpenerwaard.nl

Meer informatie:

www.veenweidenkrimpenerwaard.nl

Samenstelling en redactie:

Programmabureau Veenweiden

Vormgeving:

Vakteam Grafimedia,
provincie Zuid-Holland

Foto's:

Provincie Zuid-Holland, Zuid-Hollands Landschap, hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, gemeente Krimpenerwaard en Stephan Tellier